

ШЫҢ

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1967 ч.
СЕНТЯБРЬ
17
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 221 (6858).

Өртөө 2 көп.

ЮБИЛЕЙЛИГ ЧЫЛДЫҢ ДУЖУДУҢ АЖААП АЛЫШААН, КЕЛИР ЧЫЛДЫҢ ДУЖУДУҢГЕ БЕЛЕТКЕНИЙЛИҢЕР!

ХОВУ АЖЫЛДАРЫ

ХУН ДЕМДЕГЛЕЛИ

СЕНТЯБРЬНЫҢ 16-ГА ЧЕДИР РЕСПУБЛИКАДА 104,3 МУҢ ГЕНТАР ТАРАА КУЛЬТУРАЛАРЫ НЕСТИНГЕН. ОЛ БОЛЗА ОЛАРНЫ ТАРААН БҮГҮ ШҮЛДЕРНИҢ 41,4 ХИРЕ ХУУЗУ-ДУР. ИЙИ ХОНУК ИШТИНДЕ НЕМЕСЧЕНИ 5,2 МУҢ ГЕНТАР БОЛГАН. 48,8 МУҢ ГЕНТАРНЫҢ ТАРААЗЫН БАСТЫРГАН, МЫНДА ИЙИ ХОНУТА НЕМЕЛДЕ — 5,8 МУҢ ГЕНТАР БОЛГАН.

БО-ЛА УЕ ИШТИНДЕ ТАРАА ХУЛЭП АЛЫР ЧЕРЛЕРЖЕ 4980 ТОННА ТАРААНЫ ЧУДУРУП ЧОРУТКАН. А ТАРАА ДУЖААШКЫНЫҢЫҢ ЭГЭЗИНДЕ БЭЗР КУРУНЕ ШЫҖАМЫРЫҢГА ИИРГЕНИ 35245 ТОННА АЗЫ 58,7 ХУУ БОЛГАН.

Куску ажылдары чедишкенин чорудары дээш Таңды биле Хаа-Хемниң тарааыларының арасында юбилейлиг чылдың чарымы улам калбарып турар. Таңды районун ажил-агыйлары ийи хун дургузунда куруне складына 2438 тонна тарааны кирген, а Хаа-Хемниң — 1438 тонна болган. Хаа-Хемчилер мурнуку хөвөр курунеге тараа садар талазы-биле республикада бирги черде турар. Олар планын 89,6 хуу күсөткөн, Таңдының ажил-агыйларының күсөткени — чүгө 39,1 хуу.

Таңды районун тарааылары курунеге тараа садарын амгызындан белик темп-биле чорудуп болулар. Бичалза-даа ында организмиз талазы-биле четпестер моонда болуп турар. Бо хүнерде «Межегей», «Зелге» совхозтарының болгаш дуржулга станцияларының шаңдарында бүдүн чартык муң тонна хире тараа бар. Бичалзага автоажыл-агыйлар оларны Кызылче сөөртүрүн хандырбай турар. Би-Хем, Чөөн-Хемчик, Улуг-Хем райондарының совхозтарының болгаш колхозтарының курунеге тараа садарының темпизин ам-даа кузу.

Маңаа чамдык тала-биле агаар-бодустан байдалының моондактан турары чигиниң чок. Бичалза-даа куску аңгыс аңдарылганын агаар-бодустан кыдыр-даа болза, чорудуп болуп турда, оң дыка хожуудан турарын чүгүн-биле тайылбырлаарлыг ынча? СЕНТЯБРЬНЫҢ 16-ГА ЧЕДИР РЕСПУБЛИКАДА КУСУК АҢДАРЫЛГАНЫ 25 МУҢ ГЕНТАРГА ЧОРУТКАН, ОЛ ПЛАНЫҢ 15,1 ХУУЗУ-ДУР, БЕШ ХОНУТА НЕМЕЛДЕ ЧҮГӨ 5,0 МУҢ ГЕНТАР БОЛГАН.

Илир чылдың дужудунга чер белеткээрин «Нек-Тей», «Межегей» совхозтар организмиз чорудуп турар, оң дараазында кирерлер: Хаа-Хем районун колхозтары: «Коммунизмче өрүк» 36 хуу, «Тилелге» — 25,8 болгаш «Октябрь 14 чылы» — 54 хуу. Бичалза-даа чер бурузунда ындаг эвес, ылангыч Тысаының барын зонаның ажил-агыйларында бо ажил дыка хожуудан турар. «Россия» совхоз, Улуг-Хем районун «Х Улуг хура», «Күш-амылым хостуу» колхозтары аңгыс аңдарылганын ам-даа кирбээн. Бо ажилды «УТНА 25 чылы», «Найрал», «Тилелге» совхозтар, Хаа-Хем районун «Октябрь 30 чылы» колхозу дыка оомун темп-биле чорудуп турар.

Чамдык ажил-агыйлар аңгыс аңдарылганын техника ажылгалын, күш-ажылдың организмизин амгыдаг чедир шуудууш чадан. Чөөн-Хемчик районун «Большая» колхозунун сес тарылга агрегаты 200 гектар черин ийи хун иштинде аңдар тургаш, ийи неделя иштинде аңдар илген. «Улуг-Хем» совхозтун бирги салбырының ийги бригаданың трактористер Т. Сүттермаа, Н. Ымбу, С. Бинич олар аңгысты кыдыра, өөргалык кыдыр чарып, дыка шүшкөн амылдап турар. Ол салбырын агроному эш Н. Кызыл-оол амылды үрей кылырлар-биле элтеп илген. «УТНА 25 чылы» совхозтун № 1 трактор-хөвү бригадасында (бригадир эш Нарбы) муң аңгы гектар черин таразы ажаап алдында-даа болза, аңгыс аңдарылганын эгелевезин. Бо ажил-агыйда тракторларының техниктиг амалдазын шөлге кылырын организмизтаван. Тракторлар бичи-ле үрей болзе, шалдаре тургузуп кааптан турар. Хаа-Хем районун «Октябрь 30 чылы» колхозунда эш Чернов бригадиринин бригада тракторлары еске амылдарда амылдап турар, а аңгыс аңдарылганын планы 8-ле хуу күсөткенин. Би-Хем районун «Тилелге» колхозунда аңгыс аңдарылганын база-ла эгелевезин, тракторлар үрейлик хөвөр турбушкан.

Аңгыс аңдарылганы — илир чылдың чагай дужудунга магарылап. Аңгысты ай-шаанда, эки шынарлыг аңдары — ажил-агыйларының агрономдарының, бүгү механизаторларының хүлээлгени. Тарылга агрегаты дуң-хун иштинде, агаар-бодустан кыдыр-даа байдалында амылдар, техниктиг амалдазын шөлге чорудуп кыдыр амылды ынчаар организмизтаар черик. Чангыс сас-биле чугулазарга, комбайны трактор сөзүзүн деп принцип-биле амылдары чугула.

Куску хөвү амылдары ажил-агыйларының, райондарының партия организмизлары ажил-херекти уадурунун холга алганын көргүзүп турар. Олар тарааыларының ортузунга организмизчы, кижизидикчи амылды айда холга билдинип алган болду, аңаа бергелер турбас, ажаап алышының, тарааны курунеге садар, аңгыс аңдар амылдар беди темп-биле чоруп турар. Күсөткөн бүдүрүзүн хүлээлгени, хөвү амылдары чедишкенин чорудары дээш социалист чарыштын мурнуку оаурунуга чоруп, юбилейлиг чылда алган хүлээлгелерин күсөдиринге төлептиг үлгер-чигени көргүзүп болур.

ПАРТИЙЖИ ЁЗУ-БИЛЕ КӨРГЕН

Хаа-Хем районда «Тилелге» колхозтун баштаар чер-биле дуржулга агаар оортан бистин «Октябрь 14 чылы» колхозка 10 комбайн келген турган. Түндеди кылып турган, «Тилелге» колхозтун парторг секретары эш Фунтинов-биле кады бистер оларын ажилды шугу-ла маандыгы болган деп чугулаар турдувез. Ол маандыг чорукту «Тилелге» колхозтун бодун ажил-ишчилери кылган. Бо болза ажил-херекти куруне ёзуу-биле, партияжи ёзу-биле көрүпүн үлгеридир.

Олар бистин Саргада шадеринизге үш хун иштиде амылдар, 430 гектар шөлүк тарааны ажааган, а бастырган таразы — 6030 гектар. Бо тарааны ийги планга кирештир куруне шыҗамырынче сөөртүп турар бис.

Комбайн бурзу ортумаа-биле хүнде 43 гектар черин тарааны ажаап, азы комбайн бурзу планын 160 хуу күсөдип турган. Ычарга эштер Д. Даваа, С. Оюу олар комбайнларын беди дуржулчу амылдап, хун норманын 150 хуу чедир күсөдип турганар, мычанаг боттарының өөрүндү ара-зылга бирги, ийги лерин элээрлер.

Бистин колхозтун ажил-ишчилери оларны чымыл-биле утууп ал, оларга аш-чемни, хосту шаңдары дымталыганы эки организмизтап. Биске эки дузаалап ол эш-өрү-вүстү сентябрьның 12-де улуз өөрүш-

кү-биле үдеп, тараа ажаап алыр талазы-биле эки дузаалап дээш чет-тиргеништи илередиң, колхозууга чана бергем, улам улуз бүдүрүлгени чедишкенин бергем болурун оларга күзөө бис.

Ажылдың берге, хаймышкыныг өңүндө ажил-агыйлар арасында мычанаг дузалычтыр чорук чүгө Хаа-Хем районун эвес, харын республиканың өске-даа ажил-агыйларының шолдеринге шептөрүп турар ужуруг.

Моң-биле кады бо дузааламчы чүгө партия болгаш совет организмиз шымыг негелдериниң түнелинде болдунган дөрөң айттар херек, мычанаг арай оодалап келген. Ындыг негелдерин маанай турбайн, айттыргы партияжи ёзу-биле көргөн, ол дораан кемчег алган болза, улам хөй ажилды бүдүрүп болур турар ийик. Мычанаг бистин колхоз ажаап алышының массалык-биле эгелег турда, коопаста колхоз эгелевези таварылда, мыла анаа турар комбайнлар-биле дуза көргүсөө чорук удуруткучуларга хамаарыштыр айттыргы куруне, партияжи ёзу-биле көрбөзүн ол болур дораан чугулаар.

Моң солгаар-даа тараа кезелдерин арте эгелевезин айттың, оодалы бергенирге дузаалап чорукту шептөрдери чугула. Бот-боттарыңа мыңдык дузалычтыр турат, мылаңгы бистин районга ажаап алышының хуузаанын күсөдиринин кырында келген.

Районун Ленин аңгы колхозу ажаап алышының база дүргө темп-биле чорудуп, бо хүнде чедир 548 га черин тарааны кескеш, оол 422 талыг бастырып, 104 тонна тарааны курунеге дужааган. Комбайнерлер М. Самбу, М. Олзий-оол, Х. Борш-оол олар хун норманын 130 хуу чедир, чарыкша тилектерин бөлүп турар.

С. ПАВУ, «Шымын» тускай корр.

Чөөн-Хемчиктин тарааыларында

ЧАДААНА. (Телефон-дун, шапмын ажил-биле). Чөөн-Хемчик районун ажил-агыйлары ажаап алышының маанилээринде ажаап алышының беди чөргөштерин күсү чорудурун амылдап турар. 150 га черин аңдарган. Амык тракторист ныс Алдын-кыс эрестиг амылдап, бо ажилды дуржулга, мурундагы механизаторлар Дайын-оол, Кошар-оол, Бистан олардан чыдып каалбайн амылдап, эзелгек норманын доктамай ажырап күсөдип турар. Бо колхоз олар тилектеринин планын 84 хуу чедирин, күсөдиринин кырында келген.

Районун Ленин аңгы колхозу ажаап алышының база дүргө темп-биле чорудуп, бо хүнде чедир 548 га черин тарааны кескеш, оол 422 талыг бастырып, 104 тонна тарааны курунеге дужааган. Комбайнерлер М. Самбу, М. Олзий-оол, Х. Борш-оол олар хун норманын 130 хуу чедир, чарыкша тилектерин бөлүп турар.

Хандырылгада четпестер

«Тилелге» совхозтун № 9 бригадасында механизаторлар болгаш Кызылдан келген шөпчилер, шулгузу 40 хире келген сар, олар ажаап алышында дун-хун чок ажилды чорудурун турарлар. Ындыг болза-даа амылдар хандырылганын талазында четпестер хөй. Чурттаар чер талаам багай. Эмчи үчүлүшүндөгү келген сургуулар шапа кырында уду турар. Чунар демпелер чок, чымыг суг тып алыр берге. Механизаторлар, шөпчилер суг үндүр чайар черини кырында эзелгек маанай турарлар. Столовыда чөм ийи-бүрү эвес, сөөктү каш хонукта алаа түгө макорон аймактын колхозууш турган. Ногаа ай-мура чок. Сүт, сметана эжелбейн турар.

Бригада төвүндө радио ажылдык, чаа солундар, сеткүлдер шууг келбес. Лекция, беседа дугайында чугулаар-да хөвө чок — шууг кургуп. Мында дүктү ажаап алышы чыгарынын амылдар байдалынын дугайында сатым салмышынын коңгүт кошкан болуп турарынын херекчил ол-дур. Мычанаг, мында ажилдар турар кижилер байдалың эки талааг ескерилерин маанай турарлар.

С. ВИКТОРОВ.

Найыралчы ужуражышкын

Бо чылдың сентябрь 15-те СЭКП ТК-га Болгар коммунист партияның ТК-ының бирги секретары, БУР-нун Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы эш Т. Живков-биле СЭКП ТК-ның Чингине секретары Л. И. Брежневтин ужуражышы болган.

Эш Л. И. Брежнев болгаш эш Т. Живков делегей байдалынын, делегей коммунист шимчээшкенин элзэн хөй айттырларының болгаш ийи партияның сонугулар турар айттырларының талазы-биле сангал-оналарын солушкан. Чүрөнтүң ханызындан акы-дуңма найыралдың байдалына эртен сангал-оналар солчушуну чугулаашкан айттырларының талазы-биле ийи партияның бүрүн чангыс ай бодалдарының база катат бадиткан.

СЭКП ТК-га чөвүлел хурал

Сентябрь 15-те СЭКП ТК-га эртем-шынчылдыг гуманитарлыг мурнакчы институттарының болгаш өөредилге черлеринин удуруткучуларының, министрстволар, эргелелер ажилдакчыларының чөвүлел хуралы болган. Чөвүлел хуралга «Нитилел эртемдерин улам ийи хөмчүдөр болгаш коммунист кижизидилгелер оларын родин бейлер жеткелдерин дугайында» СЭКП ТК-ның Доктаанын ботталдырып-биле холбошкан айттырлары чугулаашкы көргөн. СЭКП ТК-ның кежигүрү, СЭКП ТК-ның эртем болгаш өөредилге черлеринин кижизидилгелер эргелекчиси С. П. Трапезников илеткеп кылган.

СЭКП ТК-ның Доктаанын чүртүң удуз-улуз эртем болгаш өөредилге черлеринин партия комитеттеринин тайылбырларында, ону күсөдир ажилдарын организмизтарында дуза чедир дээш чер-черге көскү 150 ажыг эртемденер — ССРЭ-нин Эртемдер академиясының академиктери, корреспондент кежигүрери, профессорлар, эртемдер докторлары, идеология ажилынын албан черлеринин удуруткучулары, СЭКП ТК-ның харым-салгалыг ажилдакчылары чоруттар.

План күүсеттинген

Октябрьның социалист Улуз революцияның 50 чыл өкн төлептиг уткууу дээш чарыштышкан, КАЛИНИН ОБЛАСТЫҢ маңа ажил-агыйының ишчилери курунеге тараа садарының планын амыр күсөткени. Аш-чөм болур тараа культураларының планын 149 хуу болгаш мал чөм болур культураларының 105 хуу күсөткени. Областың колхоз, совхозтары курунеге тараа садарын үргүчүлештир.

ӨГ-БҮЛЕ ЗВЕНОЗУ

Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозта комбайнер Седен Куулар мыла бүгүндө бадиттар кижилер. Моң мурнунда он үш чыл иштиде ол сооламып келген. Оң соонда тараян сеткил чая берген, кыжын комбайнерлер куругу доошуп алгаш, хөвү кораб-лынын тудазына олурткан, баштайгы чымыл-да-ла барык дөрт чүс гектар черин тарааны ажаап алды, мычанаг чылдың-на бирги черден чалайын келген. Ийи жыл бурунгаар оң-биле комбайнерлер болурун комбайны он улуз огул комсомолу Май-оол тараа чалайынга экиндирин уруп келген. А бо юбилейлиг чылдың дүктү ажаап алышында комбайны башкарылганы оң Владимир олурткан. Мычанаг, колхоз баштаар черинге баргаш, бодунуң өг-бүлө-звенно тургузарын ол дилезин. Дилезин хандырган, ол ишчилерин чок болган — ажаап алышынын баштайгы хүнеринде-не Куулар алашкылар мурнакчыларын одурууга кире берген, амылдап бир дугайында олар алгаш, ову кымга-даа бербес деп шимчээрлер.

— Олар үлээзиз муң ийи чүс гектар тарааны ажаар күсөдиргенер, ол дөргө тарылгалык дөртүң бир кезин дур, олар — ол өг-бүлө биске эки дузаалайын турар, өг-бүлөзүн хөвөзүн ээси, ол уругтары кижизидип өстүргөн Чамчак-Кара база бистин хөвү турлууда тергип повар болбас шийле — деп, колхоз даргаам Донгак Настык-Доржу өөрүшкүгү чугулааш турар.

Өг-бүлө звенозу ажаап алышында хүнүгү-не бүдүн чартык — ийи норманы берип турар.

— Совет эрге-чарыга биске аас-кежиктиг амдыралды берген, а бо маң оолдарыма келер үеңиң чырыктыг мурнакчы орукту берген — деп, Седен Туктуевтиң чугулааш турар. Оң илчар чугулаашкылар ийи катат ийи — дөрт болуру-биле дөмей, шык.

Механизаторлар беш чылдың ийги чымылгы дужудун чидирг чөккө ажаап алыр дээш кызыл-биле ажилдаштышкан.

Ш. ДУВЕНДЕЙ.

«БАРЛЫК» — МУРНУНДА

Бо хүнерде Барыш-Хемчик районда тараа ажаап алышынын мурнуку хөвөр үргүчүлөшкөн. Ажаап алышынын болгаш курунеге тараа садар талазы-биле «Барлык» совхоз мурнуку оауруга чоруп турар. Бо ажил-агый инициатива-биле 6304 гектар тараа культураларын ажаар турган, он хонук иштинде 816 гектарын ажаап алган. Курунеге тараа садарының планын күсөткени болза-даа, оң иырынга чаа дүжүттүң таразын немей дужаап турар.

Совхозтун комбайнерлери Хомушуну Кара-оол, Күжүгет Чалбарган, Хомушуну Куулар-оол, Сарыглар Доржат олар хун норманын доктаамал ажаар күсөдип, ажаап алышынын мурнакчылары болуп турар. Совхозтун уадуруткучу тараа ажаалдында амылдап турар кижилерин амылдарл турталгалык ичкээниг салып, инициатива чөмөңкөчүлери эки организмизтаан болгаш хөвү турлуан несику агитация-биле эки дерзин. Лекция, беседалар болуп, кино-фильмдер үнүп турар.

Камналга дээш демисежир

Тыва наймысчалыг үлетпүр, транспорт болгаш тууду организмизлары камналганын чүрүмүн күштедирер болгаш бүдүрүлгенин ажил-херекти чорутуу бейлер талазы-биле юбилей чымылны сес айларында чамдык эки түнелерин чөмүп алган. Бо дугайын СЭКП Кызыл хооромунун эзелгек пленумунга чугулаашкан. Эрткен сес айлар сентябрьның бирги чартык удуз байырлаалга күш-ажылчы чедишкенин биле ужуражыр дөңн бүгү улузугу чарыжыга кымылчыларын, хоорай чарыжында совхозтарының болгаш колхозтун ажил-ишчилеринин күсө-нишкенин ажаа-херектери-биле демдактаттың дөңн пленумга илеткелчи СЭКП Кызыл хооромунун ийги секретары эш В. Добрымысов болгаш сагал берген эштер чугула-даан. Хоорайны хөй-хөй бүдүрүлгелеринде бүдүрүлгени кол бодуларын ажилыг амылдан, күш-ажылдың бүдүрүлгүлөр бейлерин чөмүп ал турар. Хоорай үлетпүр сес айның планын ийитил-биле 6,8 хуу ажыг күсөткөн, пландан ажыг 865 муң рублдың продуктуун бүдүргөн, барзынн продуктанын бот-үнезин чигеткел болгаш карыгаларын эжектелген.

Кызыл туркуштык кыскара трактортун элзи амык ола кыл бөрү? Ол дөргө, «Тилелге» совхозтун Оңачава № 12 сикен бригаданың кежигүрү Моргун-оол Солун-оол-бур. Солун-оол ам бо чугула камталыда ийи чыл киржил турар. Эрткен чымыл ол 350 га черин сикенин эргелекчи-биле кескешип, сөөкү престооринге иделейкип киршикен.

А. ПОНАМАРЕВТУҢ ФОТОҢУ.

КАМНАЛГА ДЭЭШ ДЕМИСЕЖИР

Тыва наймысчалыг үлетпүр, транспорт болгаш тууду организмизлары камналганын чүрүмүн күштедирер болгаш бүдүрүлгенин ажил-херекти чорутуу бейлер талазы-биле юбилей чымылны сес айларында чамдык эки түнелерин чөмүп алган. Бо дугайын СЭКП Кызыл хооромунун эзелгек пленумунга чугулаашкан. Эрткен сес айлар сентябрьның бирги чартык удуз байырлаалга күш-ажылчы чедишкенин биле ужуражыр дөңн бүгү улузугу чарыжыга кымылчыларын, хоорай чарыжында совхозтарының болгаш колхозтун ажил-ишчилеринин күсө-нишкенин ажаа-херектери-биле демдактаттың дөңн пленумга илеткелчи СЭКП Кызыл хооромунун ийги секретары эш В. Добрымысов болгаш сагал берген эштер чугула-даан. Хоорайны хөй-хөй бүдүрүлгелеринде бүдүрүлгени кол бодуларын ажилыг амылдан, күш-ажылдың бүдүрүлгүлөр бейлерин чөмүп ал турар. Хоорай үлетпүр сес айның планын ийитил-биле 6,8 хуу ажыг күсөткөн, пландан ажыг 865 муң рублдың продуктуун бүдүргөн, барзынн продуктанын бот-үнезин чигеткел болгаш карыгаларын эжектелген.

Коллективтин ажил-ишчилеринин күсөнишкенин бүдүрүлгелеринде план-нарын күсөдиргенче, чиг-агит, материалдары камнаарына, юбилей чымылда социалист хүлээлгелерин күсөдиргенче бадилгил мобилластаан, масса-политиктиг болгаш орга-

низмачы ажилды беди деңгелде тургузулалыг эволюцион, типологиянын, дарыялыг комбинациянын болгаш өске-даа бүдүрүлгелеринин партия организмизларының ажилында чамдык эки чигелерин пленумга демдакташ. Чижээ, дарыялыг комбинациянда партия организмизының секретары эш Манастырыяна, хоорайнын электростанциянын инженер эш Григорьев олар боттарынын саналдарына камналганын чүрүмүн күштедирер, бүдүрүлгенин ажилынын бейлер талазы-биле ол коллективтерде партия организмизларынын политиктиг болгаш организмиз ажилынын дуржулганын пленумун киржичилеринге сөнүрүрткүрүп турар. Бо-лаа болгаш өске-даа бүдүрүлгелерде экономика анализинин бейлер ажиллап турар. Партия организмизлары ол бейлеринин ажилын доктаамал амылдаа ал, чарыкчыларының болгаш чымылчыларынын санал-онгалын деткин, партиянын ажил хуралдарына чугулаашкы, оларны ажилыг сүмелерин бүдүрүлгелерге шептөрдери чөмүп ал турар. Дарыялыг комбинацияны специализациянын шептөрдери болгаш пасту камнаары дээш демисежди күштедиргеннин түнелинде ук бүдүрүлгелерде юбилей чымылда мурнудагы чылдардан хөй камналганы алган болгаш оондан ажыг продукцины бүдүрүп үндүргөн. Бүдүрүлгенин куруттары бейлер, кымылдарын шынары экижээн. Электростанцияга олар чүдүдү камнаар дээш

бодунуң саналына чугулаашкан. Чыт-чүчүлүгүне чедир бүдүрүлгелер ордулап ажиллап болурунун аргазы бар анаарынын ол бүдүрүлгөн. Бо херекте чугула курлавырлар болза цех саналында үрей кымылшынын кымылар болгаш алгы-көктүн үнөр айткышылдары чөм ажилдары болуп турар. Биронун ажилын квартал саналына планан, партиянын ажил хуралдарында дамаалганын чүрүмүн дугайында айттыргы чугулаашкы турар.

Пленум кол кичээниги шимчирлеттинген — орутулгалар утлаан. Үлетпүр, транспорт болгаш тууду организмизларынын партия эге организмизлары бүдүрүлгелер экономика ажилыг айттырлары чөптес удурут, олче ёзулуп ханылап кирбейн турар. Оң түнелинде хоорайнын чамдык бүдүрүлгелери алган социалист күсөткөн, чижээ, «Тыва тууду» трестин дузалал бүдүрүлгелер комбинаты, туубул завод, пиво завод, «Кымыл тууду» тууду эргеледи, «Комму тууду» септеле-тууду эргеледи болгаш чамдык өске-даа бүдүрүлгелерде байлап ийди болуп турар.

Сес ай иштинде хоорайга тууду-монтаж ажилдарынын планын 79,5 хуу-д күсөткөнгө, тууду организмизлары карыгалыг ажилдаан. Бүдүрүлгелер, тууду, транспорт организмизларында күш-ажылдын саргыла-чүрүмү кошкан, анаа турушкучулардан болгаш прога кымыл чөмүк-

тардан хоорайнын бүдүрүлгелеринде 4500 кижилер чидирген. Ындыг байлап Улуг-Хем ийи ажил-агыйында, сүт заводунда, эл комбинатында болгаш өске-даа бүдүрүлгелерде, тууду организмизларында хөй болуп турар. Бо чымыл үлетпүр болгаш ылангыч тууду организмизларында ажилды үрей, эде кымыл чоруктардан каража 30 муң хире рубль болган.

Д. БЕГИН.

